

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

Algemeene Vergadering van den Bond der Vl. Rechtsgeleerden te Antwerpen, op Zaterdag a. s. 17 December, om 3 uur in de Assisenzaal van het Gerechtshof

Ons blad verschijnt heden een paar dagen voor den aangeduiden datum, om ons de gelegenheid te geven nog een dringende oproep te richten tot al de Vlaamsche juristen, opdat zij in overgroot getal zouden aanwezig zijn op de VERGADERING van AANSTAANDE ZATERDAG.

Hieronder deelen wij den tekst mede van het wetsvoorstel betreffende de Vervlaamsching van het Gerecht uitgewerkt door de Kamercommissie, met er tegenover de wijzigingen voorgesteld door het Bestuur van den Bond der Vl. Rechtsgeleerden, die zullen ter stemming gelegd worden op de Alg. Vergadering.

DE TE NEMEN BESLISSINGEN ZIJN ZOO GEWICHTIG DAT NIEMAND MAG ONTBREKEN !!

WETSVOORSTEL betreffende : De Vervlaamsching van het Gerecht

TEKST DOOR DE KAMERCOMMISSIE
AANGENOMEN

WIJZIGINGEN VOORGESTELD DOOR
DEN BOND DER VLAAMSCH
RECHTSGELEERDEN

EERSTE HOOFDSTUK

Burgerlijke en handelsgerechten rechtdoende in eersten aanleg

Eerste artikel.

Vóór al de burgerlijke en handelsgerechten in eersten aanleg rechtdoende en waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en in het arrondissement Nijvel, wordt geheel de rechtspleging in betwiste zaken, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, in de Fransche taal gevoerd.

Art. 2.

Vóór al de burgerlijke en handelsgerechten in eersten aanleg rechtdoende en waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën Antwerpen, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Limburg en in het arrondissement Leuven, wordt geheel de rechtspleging in betwiste zaken, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, in de Nederlandsche taal gevoerd.

Art. 3.

De regel bij vorig artikel vastgesteld geldt insgelijks voor de vrederegerechten en werkrechtshouders van het arrondissement Brussel, wier rechtsgebied uitsluitend uit Vlaamsche gemeenten bestaat.

Art. 4.

Vóór al de burgerlijke en handelsgerechten in eersten aanleg rechtdoende en waarvan de zetel is gevestigd in het arrondissement Brussel, uitgezonderd die welke bij het vorig artikel zijn vermeld, wordt het gebruik der talen voor gansch de rechtspleging in betwiste zaken, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, geregeld als volgt:

De akte tot inleiding van het geding wordt in de Fransche taal gesteld, zoo de verweerder woonachtig is in eene Waalsche gemeente; in de Nederlandsche taal, zoo de verweerder woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente; in het Fransch of in het Nederlandsch, naar keuze van den eischer, zoo de verweerder woonachtig is in eene gemeente van de Brusselsche agglomeratie — en de rechtspleging wordt voortgezet in de taal gebezigd voor het opstellen van die akte, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in de andere taal voortgezet worde.

Art. 5.

Wanneer de verweerder woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente gelegen binnen het gebied van een vrederecht waar, krachtens het eerste artikel, de rechtspleging in het Fransch moet gevoerd worden of, wanneer hij woonachtig is in eene Waalsche gemeente gelegen binnen het gebied van een vrederecht waar, krachtens artikel 2, de rechtspleging in het Nederlandsch moet gevoerd worden, wordt het gebruik der talen, voor dit rechtcollege, geregeld als volgt:

De akte tot inleiding van het geding wordt in de Fransche of in de Nederlandsche taal gesteld, volgens dat de verweerder woonachtig is in eene Waalsche of in eene Vlaamsche gemeente, en de rechtspleging wordt voortgezet in de taal gebezigd voor het opstellen van die akte, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in de andere taal voortgezet worde.

251

Wanneer de verweerder woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente gelegen buiten het gebied van een burgerlijke rechtbank in eersten aanleg rechtdoende, van een rechtbank van koophandel of van een werkrechtshoudersraad, waar, krachtens het eerste artikel, de rechtspleging in het Fransch moet gevoerd worden of, wanneer hij in eene Waalsche gemeente woonachtig is, gelegen binnen het gebied van een burgerlijke rechtbank in eersten aanleg rechtdoende, van een rechtbank van koophandel of van een werkrechtshoudersraad waar, krachtens artikel 2, de rechtspleging in het Nederlandsch moet gevoerd worden, kan dit rechtcollege, bijaldien de verweerder dit aanvraagt, vóór alle verweer en alle exceptie, zelfs van onbevoegdheid, bevelen dat de rechtspleging in de andere taal voortgezet worde.

Art. 6.

Vóór de vrederegerechten van Eupen en Sint-Vith, wordt de akte tot inleiding van het geding in de Duitsche taal gesteld en wordt de rechtspleging voortgezet in die taal, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat zij in de Fransche taal worde voortgezet.

Vóór het vrederecht van Malmédy, wordt de akte tot inleiding van het geding gesteld in het Fransch, en de rechtspleging wordt voortgezet in de taal gebezigd voor het opstellen van die akte, tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in het Duitsch worde voortgezet.

Wanneer de verweerder woonachtig is in een Duitsche gemeente gelegen binnen het gebied van een burgerlijke rechtbank in eersten aanleg rechtdoende, van de rechtbank van koophandel of van den werkrechtshoudersraad van Verviers, kan dit rechtcollege, zoo de verweerder het aanvraagt vóór alle verweer en alle exceptie zelfs van onbevoegdheid, bevelen dat de rechtspleging in het Duitsch voortgezet worde.

Art. 7.

Wanneer in een zelfde zaak meerdere verweerders zijn en dat, krachtens voorgaande artikelen, de akte tot inleiding van het geding in het Fransch of in het Nederlandsch moet gesteld worden, naar gelang de verweerder woonachtig is in eene Waalsche of in eene Vlaamsche gemeente, wordt, voor het opstellen der akte, van een of andere dezer talen gebruik gemaakt, volgens dat de meerderheid van de verweerders in eene Waalsche gemeente of in eene Vlaamsche gemeente woonachtig zijn.

In geval van gelijkheid, wordt de akte tot inleiding van het geding gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch, volgens de keuze van den eischer.

Wanneer in een zelfde zaak meerdere verweerders zijn en dat, krachtens voorgaande artikelen, de keus van de taal der rechtspleging aan den verweerder behoort, wordt de taal gebruikt, die door de meerderheid is gevraagd. In geval van gelijkheid, duidt de rechter zelf de taal aan, waarin de rechtspleging moet voortgezet worden, daarbij rekening houdende met de aangelegenheden; zijne beslissing moet met redenen omkleed zijn en zij is niet vatbaar voor beroep noch voor verzet.

Art. 8.

Op aanvraag van partijen of van een harer, kan de rechter in uitzonderlijke gevallen en bij met redenen omkleede beslissing, de vertaling bevelen van een document gesteld in een andere taal dan die welke voor de rechtspleging is gevorderd; de kosten van vertaling worden mede begroot.

Art. 8.

De partij die, in rechte gebruik maakt van een dokument gesteld in een andere taal dan die welke voor de rechtspleging is gevorderd overeenkomstig art. 1, 2, 3 en 4 al. 2, zal er op haar kosten een ambtelijke vertaling moeten aan toevoegen, tenzij de partijen akkoord gaan over een niet-ambtelijke vertaling.

Wanneer het taalgebruik geregeld wordt door art. 4 al 3, of door art. 5 kan de rechter, op aanvraag der partijen of een harer, in uitzonderlijke gevallen, en bij met redenen omkleede beslissing, de vertaling bevelen van een dokument gesteld in een andere taal dan die welke voor de rechtspleging is gevorderd; de kosten van vertaling worden mede begroot.

252

Art. 9.

De akten van de willige rechtsmacht worden gesteld in de taal welke bij de voorgaande artikelen voor de eigenlijke rechtsmacht is voorzien.

De notulen van de bijeenkomsten der familieraden worden opgemaakt in de bestuurstaal van de gemeente waar de voogdij opengevallen is; echter, wanneer de omstandigheden het rechtvaardigen, kan de rechter, bij met redenen omkleede beslissing, een afwijking van dezen regel toelaten.

Art. 10.

In zake akkoord tot voorkoming van faillissement, faillissement of verzoek tot uitstel van betaling, worden de berichten, oproepingen en voorstellen waarvan de bekendmaking door de wet vereischt wordt, gedaan in het Fransch, in de provinciën en het arrondissement aangeduid onder artikel 1; in het Nederlandsch, in de provinciën en het arrondissement aangeduid onder artikel 2, en, in het Nederlandsch en in het Fransch, in het arrondissement Brussel.

HOOFDSTUK II.

Vooronderzoek en onderzoek in strafzaken.
Strafgerechtigd in 1sten aanleg. — Hoven van Assisen

Art. 11.

De processen-verbaal betreffende de opsporing en de vaststelling der misdaden, wanbedrijven en overtredingen, alsmede die in fiskale zaken worden, mits hetgeen hierna is voorbehouden, gesteld in het Fransch, in de Waalsche gemeenten van de bij de artikelen 1 en 2 aangeduide provinciën en arrondissementen, en in het Nederlandsch, in de Vlaamsche gemeenten van diezelfde provinciën en van de arrondissementen Brussel en Leuven.

Zij worden gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch, in de gemeenten der Brusselsche agglomeratie, volgens de noodwendigheden van elke zaak.

Zij worden gesteld in het Duitsch, in de Duitschsprekende gemeenten van de kantons Eupen, Sint-Vith en Malmédy.

Art. 12.

Het Parket en de onderzoeksrechter maken, voor hun daden van rechtsvervolgning en van onderzoek, mits hetgeen hierna voorbehouden is, gebruik van de taal in strafzaken voorzien voor de rechtbank waartoe zij behooren.

Art. 13.

Vóór de Raadskamer zetelend in strafzaken en de Kamer van in beschuldigingstelling wordt, mits hetgeen hierna is voorbehouden, geheel de rechtspleging gevoerd in de taal welke voor de daden van rechtsonderzoek wordt gebruikt.

Art. 14.

Vóór de rechtbanken van politie en de correctionele rechtbanken rechtsprekende in eersten aanleg, wordt, mits hetgeen hierna is voorbehouden, geheel de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch, volgens dat de zetel van die rechtscollages gevestigd is in de provinciën en het arrondissement aangeduid onder artikel 1, of in de provinciën en het arrondissement aangeduid bij artikel 2.

Art. 15.

Vóór de politierechtbanken van het arrondissement Brussel, waarvan het rechtsgebied uitsluitend bestaat uit Vlaamsche gemeenten, wordt, mits hetgeen hierna is voorbehouden, geheel de rechtspleging in het Nederlandsch gevoerd.

Art. 16.

Vóór de politierechtbanken van het arrondissement Brussel, andere dan die bij vorig artikel bedoeld, en vóór de Correctionele Rechtbank van Brussel rechtdoende in eersten aanleg, wordt de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch, volgens de verdachte zich van eene of andere van heid talen voor zijn verklaringen heeft bediend.

Van dezen regel wordt afgeweken, wanneer de verdachte daartoe op navolgende wijze de aanvraag zal hebben gedaan:

Art. 9.

De akten van de willige rechtsmacht worden gesteld in de taal welke bij de voorgaande artikelen voor de eigenlijke rechtsmacht is voorzien.

De notulen van de bijeenkomsten der familieraden worden opgemaakt in de bestuurstaal van de gemeente waar de voogdij opengevallen is; echter, wanneer de omstandigheden het rechtvaardigen, kan de rechter, bij met omkleede beslissing, een afwijking van dezen regel toelaten.

In de Brusselsche agglomeratie zal de meerderheid van den familieraad, daartoe door den rechter uitdrukkelijk aanzocht, beslissen in welke taal de notulen worden opgemaakt. Van deze beslissing wordt in de notulen melding gemaakt.

Art. 10(bis)

De griffiers der Rechtbanken en Hoven zullen de scheidsrechterlijke uitspraken die de scheidsrechters overeenkomstig art. 1020 van het wetboek van burgerlijke rechtvordering ter griffie zouden neerleggen, weigeren in ontvangst te nemen, en het bevelschrift van tenuitvoerlegging zal er niet mogen aan verleend worden, zoo deze uitspraken niet vermelden dat de bepalingen dezer wet voor alle akten der rechtspleging werden nageleefd.

Art. 11.

De processen-verbaal betreffende de opsporing en de vaststelling der misdaden, wanbedrijven en overtredingen alsmede die in fiskale zaken, worden mits hetgeen hierna is voorbehouden, gesteld in het Fransch, in de Waalsche gemeenten van de bij artikelen 1 en 2 aangeduide provinciën, en arrondissementen, en in het Nederlandsch in de Vlaamsche gemeenten van diezelfde provinciën en van de arrondissementen Brussel en Leuven.

Zij worden gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch in de gemeenten der Brusselsche agglomeratie, volgens de noodwendigheden van elke zaak, met inachtneming van volgende voorschriften:

Wanneer de opsteller van het proces-verbaal vaststelt dat de verdachte, of de meerderheid hunner, woonachtig zijn in eene gemeente die geen deel uitmaakt van de Brusselsche agglomeratie, zal van de ene of andere taal gebruik gemaakt, overeenkomstig de voorschriften vervat in al. 1.

Wanneer de verdachte in de brusselsche agglomeratie woonachtig is, zal van zijn eerste ondervraging af, gevraagd worden in welke van die beide talen hij wenscht dat de rechtspleging gevoerd wordt.

In het proces-verbaal van die ondervraging, wordt hem akte gegeven van zijn antwoord dat als onherroepelijk zal gelden.

In geval de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik eischt voor de rechtspleging, zal het feit in het proces-verbaal van de ondervraging worden vastgesteld, en zal van de andere taal gebruik worden gemaakt.

Zij worden gesteld in het Duitsch in de Duitschsprekende gemeenten van de kantons Eupen, Sint-Vith en Malmédy.

Art. 16.

Vóór de politierechtbanken van het arrondissement Brussel, andere dan die bij vorig artikel bedoeld, en vóór de Correctionele Rechtbank van Brussel, rechtdoende in eersten aanleg, wordt de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch, al naar gelang het gebruik der eene of andere taal door artikel 11 werd voorgeschreven voor het opstellen der processen-verbaal.

Zoo de zaak in onderzoek is, zal de verdachte zijn aanvraag doen bij den onderzoeksmagistraat die hem daarvan in zijn proces-verbaal zal akte verleen.

Zoo de zaak reeds onderzocht is of rechtstreeks ter terechtzitting werd gebracht, zal de verdachte zijn aanvraag doen bij de rechtbank, en op het zittingblad zal daarvan melding worden gemaakt. In geval de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik voor de rechtspleging vraagt, zal het feit worden vermeld in het proces-verbaal van den onderzoeksmagistraat of op het zittingblad der terechtzitting, en de rechtspleging zal in de andere taal gevoerd worden.

Art. 17.

Wanneer de verdachte woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente gelegen binnen het gebied van een politierechtbank waar het gebruik van de Fransche taal is gevorderd, of in een Waalsche gemeente gelegen binnen het gebied van een politierechtbank waar het gebruik van het Nederlandsch is gevorderd worden, voor hetgeen hem betreft tegenover dit rechtscollège, de bij het vorig artikel voorziene bepalingen toegepast.

Wanneer de verdachte woonachtig is in een Vlaamsche gemeente gelegen binnen het gebied van een Correctionele rechtbank waar het gebruik van de Fransche taal is gevorderd, of in een Waalsche gemeente gelegen binnen het gebied van een correctionele rechtbank waar het gebruik van het Nederlandsch is gevorderd, wordt, voor dit rechtscollège, de rechtspleging gevoerd in de bij artikel 14 voorziene taal. Echter, kan de rechtbank bevelen, wanneer de verdachte daartoe, op de bij artikel 14 voorziene wijze zal aanvraag hebben gedaan, dat de rechtspleging ter terechtzitting in de andere taal zal gevoerd worden.

Art. 18.

Vóór de politierechtbanken van Eupen en van Sint-Vith wordt de rechtspleging in het Duitsch gevoerd, tenzij de verdachte aanvraagt, op de bij artikel 16 aangeduide wijze, dat de rechtspleging in het Fransch zou gevoerd worden.

Vóór de politierechtbank van Malmédy, wordt de rechtspleging gevoerd in het Fransch. De rechtspleging wordt echter in het Duitsch gevoerd, zoo de verdachte Belg is en de aanvraag daartoe doet op de bij artikel 16 aangeduide wijze.

Wanneer de verdachte woonachtig is in eene Duitschsprekende gemeente gelegen binnen het gebied van de Correctionele rechtbank van Verviers, dat hij Belg is en daartoe de aanvraag doet op de bij artikel 16 aangeduide wijze, wordt de rechtspleging vóór dit rechtscollège in het Duitsch gevoerd.

Art. 19.

Vóór de krijgsraden, wordt, onder hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch, volgens dat de verdachte een of andere van die talen mocht gekozen hebben. De verdachte zal, van zijn eerste ondervraging af, door den Voorzitter van de rechterlijke Commissie gevraagd worden in welke van die beide talen hij wenscht dat de rechtspleging gevoerd wordt. In het proces-verbaal van die ondervraging, wordt hem akte gegeven van zijn antwoord dat als onherroepelijk zal gelden.

In geval de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik eischt voor de rechtspleging zal het feit in het proces-verbaal van de ondervraging worden vastgesteld en zal de rechtspleging in de andere taal gevoerd worden.

Art. 20.

Vóór de assisenhoven van de bij artikel 1 aangeduide provinciën, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging in het Fransch gevoerd.

Vóór de assisenhoven van de bij artikel 2 aangeduide provinciën, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging in het Nederlandsch gevoerd.

Vóór het assisenhof van de provincie Brabant, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging in het Fransch of in het Nederlandsch gevoerd, volgens dat de beschuldigde zich, in het onderzoek, van de eene of de andere van die talen heeft bediend voor zijne verklaringen. Van dien regel wordt afgeweken, wanneer de beschuldigde daartoe de aanvraag zal hebben gedaan, uiterlijk in den loop van het bij artikel 293 van het Wetboek van strafvordering voorziene ondervraging.

Art. 21.

De beschuldigde die alleen Nederlandsch kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt en die voor het assisenhof van een der bij artikel 1 aangeduide provinciën moet worden gebracht, zal, zoo hij het vraagt, door de Kamer van inbeschuldigingstelling, vóór het dichtstbij gelegen assisenhof van een der bij artikel 2 aangeduide provinciën worden verwezen, of vóór het assisenhof van de provincie Brabant.

De beschuldigde die alleen Fransch kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, en die vóór het assisenhof van een der bij artikel 2 aangeduide provinciën moet worden gebracht, zal, zoo hij het aanvraagt, door de Kamer van inbeschuldigingstelling, vóór het dichtstbij gelegen assisenhof van een der bij artikel 1 aangeduide provinciën worden verwezen, of vóór het assisenhof van de provincie Brabant.

Dit artikel zal niet worden toegepast, wanneer meerdere beschuldigten die niet dezelfde taal kennen, in een zelfde zaak zijn betrokken, tenzij de meerderheid de verwijzing vraagt vóór een assisenhof waar de rechtspleging in het Nederlandsch moet gevoerd worden, hetzij vóór een assisenhof waar de rechtspleging in het Fransch moet gevoerd worden.

Art. 19.

Vóór de Krijgsraden wordt de rechtspleging gevoerd in de taal der eenheid waarin de verdachte, overeenkomstig artikel 11 op het gebruik der talen in het leger, is ingelijfd.

Wanneer hij niet tot een eentalige eenheid behoort, wordt onder hetgeen hierna is voorbehouden de rechtspleging gevoerd in het Fransch of in het Nederlandsch of in het Duitsch, volgens dat de verdachte zal verklaard hebben welke van de twee talen zijne moedertaal is. De verdachte zal van zijn eerste ondervraging af, door den Voorzitter van de rechterlijke Commissie gevraagd worden, welke zijne moedertaal is. In het proces-verbaal van die ondervraging, wordt hem akte gegeven van zijn antwoord dat als onherroepelijk zal gelden.

In geval de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik eischt voor de rechtspleging zal het feit in het proces-verbaal van de ondervraging worden vastgesteld en zal de rechtspleging in de taal van den verdachte gevoerd worden.

Art. 20.

Vóór de assisenhoven van de bij de artikel 1 aangeduide provinciën, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging in het Fransch gevoerd.

Vóór de Assisenhoven van de bij artikel 2 aangeduide provinciën, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging in het Nederlandsch gevoerd.

Vóór het Assisenhof van de provincie Brabant, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehouden, de rechtspleging in het Fransch of in het Nederlandsch gevoerd, volgens dat de beschuldigde in een Vlaamsche of in een Waalsche gemeente woonachtig is.

Wanneer de beschuldigde woonachtig is in de brusselsche agglomeratie wordt voor de rechtspleging de taal gebruikt voorgeschreven voor de processen-verbaal.

257	258	259	260
Art. 22. Wanneer, vóór de politierechtbanken, de correctionele rechtbanken en de krijgsraden waar, naar luid van de vorige bepalingen, de taal der rechtspleging diegene is waarvan de verdachte zich heeft bediend voor zijne verklaringen, of die welke hij heeft gekozen, meerdere verdachten in dezelfde zaak zijn betrokken, wordt er, voor de rechtspleging, gebruik gemaakt van de taal waarvan de meerderheid der verdachten zich heeft bediend voor hare verklaringen of welke zij gekozen heeft. In geval van gelijkheid, duidt de rechtbank, bij met redenen omkleede beslis-sing, zelf de taal aan waarin de rechtspleging zal gevoerd worden. Wanneer, vóór het Assisenhof van Brabant, meerdere beschuldigten in dezelfde zaak zijn be-trokken en dat allen niet dezelde taal voor de rechtspleging kiezen, wordt gebruik gemaakt van diegene welke gekozen is door de meerder-heid der beschuldigten; in geval van gelijkheid, zal het de Nederlandsche taal zijn. Art. 23. Ieder verdachte die alleen Nederlandsch ver-staat, kan vragen dat aan zijn dossier een Ne-derlandsche vertaling wordt toegevoegd van de processen-verbaal van de verklaringen van getui-gen of klagers, alsmede van de in het Fransch gestelde verslagen van deskundigen. Eveneens kan ieder verdachte die alleen Fransch verstaat, vragen dat aan het dossier een Fransche vertaling wordt toegevoegd van voren-geoemde in het Nederlandsch gestelde stukken. De verdachte zal, over de griffie, zijn verzoek-schrift aan den ambtenaar van het openbaar mi-nisterie zenden; het zal aldaar niet meer ontvan-kelijk zijn na verloop van acht dagen volgende op de beteekening hetzij van het bevelschrift tot verwijzing naar het assisenhof, hetzij van de dagvaarding om te verschijnen ter terechtzitting van de politierechtbank of van de correctionele rechtbank of van het Hof van beroep. De kosten van vertaling zijn ten laste der Schatkist.	Art. 22. Wanneer, voor de politierechtbanken, correc-tionele rechtbanken, de Krijgsraden en het As-sisenhof van Brabant, meerdere verdachten of beschuldigten in dezelfde zaak zijn betrokken, wordt er, voor de rechtspleging, gebruik gemaakt van de taal, welke, naar luid van vorige bepalin-gen, voor de meerderheid hunner wordt voorge-schreven, of welke door de meerderheid werd ver-kozen overeenkomstig artikel 11, al. 4. In geval van gelijkheid zal het de Nederlandsche taal zijn.	Art. 30. In de processen-verbaal of op het terechtzit-tingblad wordt melding gemaakt van de taal waarin de partijen, klagers, getuigen, deskundi-gen of verdachten hunne verklaringen doen en van die welke voor de pleidooien wordt gebezigd. Art. 31. De adviezen en vorderingen van het openbaar ministerie worden in de taal van de rechtspleging gedaan. Art. 32. Voor de pleidooien wordt gebruik gemaakt van de taal der rechtspleging, behoudens de volgen-de afwijkingen: 1° Zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman gebruik maken van het Fransch voor zijn pleidooi, vóór de rechtbanken waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën of het ar-rondissement bij het eerste artikel aangeduid en waar de rechtspleging in het Nederlandsche ge-schiedt. Eveneens, zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman gebruik maken van het Nederlandsch, vóór de rechtbanken waar-van de zetel is gevestigd in de provinciën of het arrondissement bij artikel 2 aangeduid en waar de rechtspleging in het Fransch geschiedt; 2° Zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman gebruik maeen van het Fransch, vóór de rechtbanken waar de rechtspleging in het Duitsch geschiedt; 3° Zoo de partij het uitdrukkelijk aanvraagt, mag haar raadsman door den Rechter, in uitzon-derlijke omstandigheden en door met redenen omkleede beslissing, gemachtigd worden om, voor zijn pleidooi, een andere landstaal dan die van de rechtspleging te gebruiken. Art. 33. De vonnissen en arresten, evenals de akten be-treffende dezer ten uitvoerlegging, worden ge-steld in de taal van de rechtspleging. De tusschenvorderingen en de tegenberoepen worden vervolgd en gevonnist in de taal gebruikt voor de rechtspleging der hoofdzaak. In al de mededeelingen van magistraat tot ma-gistraat, wordt gebruik gemaakt van de taal der rechtspleging. Art. 34. Aan elke in het Nederlandsch gestelde akte van rechtspleging of vonnis of arrest, waarvan beteekening moet worden gedaan in de Fransch-sprekende gemeenten van het Rijk, zal een Fran-sche vertaling worden toegevoegd. Aan alle in het Fransch gestelde akte van rechtspleging of vonnis of arrest, waarvan betee-kening moet worden gedaan in eene Vlaamsche gemeente van het Rijk, zal een Nederlandsche vertaling worden toegevoegd. Aan elke in het Nederlandsch of in het Fransch gestelde akte van rechtspleging of von-nis of arrest, waarvan beteekening moet wor-den gedaan in eene Duitschsprekende gemeentē van het Rijk, zal eene Duitsche vertaling wor-den toegevoegd. Van de voorschriften van dit arkiel mag wor-den afgeweken, indien de partij aan welke de beteekening moet worden gedaan, voor de rechts-pleging de taal zal hebben gekozen of aanvaard, in edwelke de akte, het vonnis of het arrest is gesteld. In repressieve en crimineele zaken zijn de kosetn dezer vertaling ten last der Schat-kist; in andere zaken worden zij mede begroot. Art. 35. De voorgaande regelen zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid. Deze wordt van ambts-wege door den Rechter uitgesproken. De nietig verklaarde akten, wegens overtreding van ge-zegde regels, onderbreken de verjaring.	Art. 32. Voor de pleidooien wordt gebruik gemaakt van de taal der rechtspleging, behoudens de volgende afwijkingen: 1° Zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman gebruik maken van het Fransch, voor zijn pleidooi, vóór de rechtbanken waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën of in het arrondissement bij het eerste artikel aangeduid en waar de rechtspleging in het Nederlandsch geschiedt. Eveneens, zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman gebruik ma-ken, van het Nederlandsch, vóór de rechtbanken waarvan de zetel is gevestigd in de provinciën of het arrondissement bij artikel 2 aangeduid, en waar de rechtspleging in het Fransch geschiedt; 2° Zoo de partij er zich niet tegen verzet, mag haar raadsman gebruik maken van het Fransch, vóór de rechtbanken waar de rechtspleging in het Duitsch geschiedt.

HOOFDSTUK III.

Hoven en andere rechtsmachten van beroep. — Hof van Verbreking

Art. 24. Vóór de Hoven van beroep, het militair ge-rechtshof en de burgerlijke, handels- en straf-gerechten in hooger beroep uitspraak doende, wordt, behoudens hetgeen hierna is voorbehou-den, voor de rechtspleging, gebruik gemaakt van de taal waarin de bestreden beslissing is gesteld. De burgerlijke rechtbanken en de correctionele rechtbanken wier zetel is gevestigd in de provin-ciën en het arrondissement bij artikel 1 aange-duid, wanneer zij in beroep kennis nemen van in het Nederlandsch gevonniste zaken, mogen echter bevelen dat de rechtspleging in 't Fransch zal gevoerd worden. Eveneens, de burgerlijke rechtbanken en de correctionele rechtbanken wier zetel is geves-tigd in de provinciën en het arrondissement bij artikel 2 aangeduid, mogen, wanneer zij, in be-roep, kennis nemen van in het Fransch gevon-niste zaken, bevelen dat de rechtspleging in 't Nederlandsch worde gevoerd. Art. 25. Vóór het Hof van Verbreking, wordt, in al de zaken, voor de rechtspleging, gebruik gemaakt van de taal waarin de bestreden beslissing is ge-steld. Er mag van deze beschikking afgeweken worden indien de bestreden beslissing in 't Duitsch is gesteld.

HOOFDSTUK IV.

Algemeene bepalingen

Art. 26. Vóór al de burgerlijke en handelsrechtbanken maken de in persoon ter terechtzitting verschi-jnende partijen, voor al haar gezegdens en ver-klaringen, gebruik van de taal harer keuze. Dit geldt eveneens bij het verhoor op feiten en vraagpunten. Voor den beslissenden of aanvul-lenden eed, wordt gebruik gemaakt van de taal aangeduid door de partij aan welke de eed is opgedragen. Indien de rechter de door partijen of door een harer gebruikte taal niet verstaat, zal hij de medewerking van den vertaler inroepen. De kosten van vertaling zijn ten laste der Schatkist. Art. 27. In al de ondervragingen van het vooronder-zoek of van het onderzoek, alsmede vóór de rechtbanken in raadkamer en de rechtbanken ter terechtzitting, maakt de verdachte gebruik van de taal zijner keuze voor al zijne verklaringen. Dit geldt eveneens voor de burgerlijke verant-wordelijke partij. De burgerlijke partij maakt gebruik van dezelfde taal als de openbare partij. Indien degenen die met het vooronderzoek zijn belast of het parket of den onderzoeksrechter of bevonvermelde rechtbanken niet de taal kennen waarvan door den verdachte gebruik wordt ge-maakt, doen zij beroep op de medewerking van een beëdigd vertaler. De kosten van vertaling zijn ten latse van de Schatkist. Art. 28. De getuigen worden ondervraagd en hun getui-genissen worden ontvangen en opgeteekend in de taal van de rechtspleging, tenware zij vragen een andere taal te mogen gebruiken. Indien de-genen die met de ondervraging van de getuigen belast zijn — of indien de verdachte — die taal niet kennen, wordt beroep gedaan op de mede-werking van een beëdigd vertaler. De kosten van vertaling zijn ten laste van de Schatkist. Art. 29. De verslagen van de experts en deskundigen worden gesteld in de taal van de rechtspleging.

Art. 29. De verslagen van de deskundigen en vaklieden worden gesteld in de taal van de rechtspleging.

HOOFDSTUK V.

Kennis van de talen door de magistraten, griffiers, enz.

Art. 36. De eerste twee en de vóórlaatste alineas van artikel 40 van de wet van 21 Mei 1929 op de academische graden worden gewijzigd als volgt: Eerste alinea. — Niemand kan in de provin-ciën West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Ant-werpen, Limburg of in het arrondissement Leu-ven, benoemd worden als titularis, adjunct of plaatsvervanger, tot eenig rechterlijk ambt bui-ten dat van rechter in een handelsrechtbank of van lid van een werkrechttersraad, indien hij niet door een examen bewijst dat hij bekwaam is om, wat het gebruik der Nederlandsche taal be-treft, de bepalingen na te leven van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken. Alinea 2. — Niemand kan benoemd worden in het arrondissement Brussel, als titularis, adjunct of plaatsvervanger, tot eenig rechterlijk ambt in de rechtbanken van eersten aanleg noch in de vredegerechten, noch tot het ambt van refe-rendaris bij de rechtbank van Koophandel, noch tot dat van rechtskundig bijzitter bij een werk-rechttersraad, noch tot dat van voorzitter van een werkrechttersraad van beroep, zoo hij niet voldaan heeft aan de in voorgaande paragraaf vermelde proef. Die regel geldt ook voor den hoofdgriffier van het Hof van Verbreking. Vóórlaatste alinea. — Worden vrijgesteld van de proef voorzien bij de alinea's 1 en 2, de doc-toren in de rechten, die door hun diploma be-wijzen dat zij in het Nederlandsch een examen hebben afgelegd over het burgerlijk recht, de burgerlijke rechtsvordering, het handelsrecht, het strafrecht en de strafvordering voor een der universitaire commissie of voor een door de Regering ingestelde commissies, zitting houden-de voor de proef waarvan de cursussen in boven-staande vakken deel uitmaken. Art. 37. Niemand kan, in de bij artikel 2 van deze wet aangeduide provinciën en arrondissementen, de ambten bekleden van gezwoorne of van rechter in eene rechtbank van koophandel of in een werkrechttersraad of in een werkrechttersraad
--

van beroep, zoo hij zich niet geheel kan schikken, voor wat het gebruik der Nederlandsche taal betreft, naar de bepalingen van deze wet.

Art. 38.

Niemand kan tot de functies van voorzitter van het Militaire hof, auditeur generaal, van substituut-auditeur generaal, van krijgsauditeur, van substituut-krijgsauditeur of van burgerlijk rechter bij een krijgshof worden benoemd, zoo hij de kennis van beide landstalen niet grondig bezit.

Bij het Militaire hof en bij al de krijgsraden, is er een Fransche kamer en een Vlaamsche kamer.

Art. 39.

In de hoven van beroep worden zooveel Fransche en Vlaamsche kamers gevormd als er noodig zijn om de volledige toepassing van deze wet te verzekeren. Het aantal dezer kamers wordt bij Koninklijk besluit bepaald.

Alleen kunnen van de Vlaamsche kamers deel uitmaken:

De magistraten die de bij artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de academische graden voorziene voorwaarden vervullen, zooals dit artikel bij de tegenwoordige wet werd gewijzigd.

In het Hof van Beroep van Luik, in de burgerlijke rechtbank en in de Rechtbank van Koophandel van Verviers, wordt een kamer gevormd, samengesteld uit magistraten welke een grondige kennis der Duitsche taal bezitten.

Art. 40.

Niemand kan, in de provinciën West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen of Limburg, noch in het arrondissement Leuven, noch in het arrondissement Brussel, noch bij een Vlaamsche kamer van de Hoven van beroep, benoemd worden tot de ambten van griffier of adjunct griffier, indien hij niet door een examen bewijst dat hij bekwaam is zich geheel te schikken naar de bepalingen van deze wet.

De inrichting van dit examen en de instelling van de voor deze proef zetelende examencommissie worden bij Koninklijk besluit geregeld.

Die regel geldt insgelijks voor de adjunct-griffiers bij het Hof van Verbreking.

Art. 41.

Niemand kan tot vrederechter of griffier worden benoemd in een kanton gelegen in de bij het eerste artikel aangeduide provinciën, en waarvan het gebied ook een of meer Vlaamsche gemeenten omvat, zoo hij niet, op een grondige wijze, beide landstalen machtig is.

De rechterlijke kantons waarop de voorafgaande bepaling van toepassing is, worden bij Koninklijk besluit aangeduid.

Art. 42.

De artikelen 120 en 123 van de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting (hoofdstuk VI van het Hof van Verbreking), worden gewijzigd als volgt:

Art. 120. — Zij is samengesteld uit een eerste-voorzitter, een kamervoorzitter en zeventien raadsheeren.

Art. 123. — De volgende alinea toevoegen:
«Zeven van de raadsheeren en twee van de advocaten generaal moeten, voor wat de kennis van de Nederlandsche taal betreft, de voorwaarden vervullen, voorzien bij artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de academische graden, gewijzigd bij de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken.

HOOFDSTUK VI.

Overgangsbepalingen

Art. 43.

1. — De wijzigingen voorzien bij artikel 36 der tegenwoordige wet op artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de academische graden treden slechts in werking zes jaar na de afkondiging van de tegenwoordige wet.

2. — De bij artikel 37 van deze wet voorziene regel zal voor de eerste maal worden toegepast bij de eerstvolgende verkiezing van de rechters in de rechtbanken van koophandel en van de rechters in de werkrechtshoven van eersten aanleg en van beroep.

3. — Ieder lid van een rechtcollege wordt als belet zijnde aangemerkt, indien hij de overeenkomstig deze wet gebruikelijke taal onwetend is.

Indien om reden van dit belet, het onmogelijk is de rechtbank samen te stellen, wordt de zaak verwezen naar een anderen rechter met dezelfde bevoegdheid en van hetzelfde rechtsgebied in beroepszaken.

Het vonnis van verwijzing is voor verzet noch beroep vatbaar.

De expeditie van het vonnis wordt gezonden aan den griffier der rechtbank bij welke de zaak, van ambtswege en zonder kosten, ter rolle wordt gebracht.

De griffier dagvaart partijen bij eenvoudigen ter post aangeteekenden brief, zonder verlenging van de termijnen, wegens den afstand.

De expeditie van het vonnis van verwijzing is vrij van zegel en griffierechten, alsmede van de formaliteiten der registratie.

Een afschrift van het vonnis wordt, volgens den weg der rangorde, door den griffier gezonden aan den Minister van Justitie.

Art. 38.

Niemand kan tot de functies van Voorzitter van het Militair Hof, van Auditeur-generaal, van substituut-auditeur generaal, van griffier, of adjunct-griffier bij het Militair Hof, van Krijgsauditeur, van substituut-krijgsauditeur, van substituut-krijgsauditeur, van burgerlijk rechter, van griffier bij een Krijgsraad worden benoemd, zoo hij de kennis van beide landstalen niet grondig bezit.

Bij het Militair Hof en bij al de krijgsraden, is er eene Fransche Kamer en eene Vlaamsche Kamer.

Art. 39.

In het Hof van Beroep te Brussel, worden zooveel Fransch en Vlaamsche Kamers gevormd als er noodig zijn om de volledige toepassing van deze wet te verzekeren. Het aantal dezer Kamers wordt bij Koninklijk besluit bepaald.

Alleen kunnen van de Vlaamsche Kamers deel uitmaken:

De magistraten die de bij artikel 40 der wet van 21 Mei 1929 op de academische graden voorziene voorwaarden vervullen, zooals dit artikel bij de tegenwoordige wet werd gewijzigd.

In het Hof van Beroep van Luik, in de burgerlijke rechtbank en in de rechtbank van Koophandel van Verviers wordt een Kamer gevormd, samengesteld uit magistraten welke een grondige kennis der Duitsche taal bezitten.

De provincie Limburg wordt gevoegd bij 't gebied van het Hof van Beroep te Brussel, waarvan het ledenaantal zal worden gebracht op 56, door toevoeging van vier raadsheeren, voor de benoeming derwelke de provincieraad van Limburg zal hebben voor te stellen.

Het Hof van Beroep te Luik zal terug gebracht worden op 24 leden, naarmate de tegenwoordige vier Limburgsche raadsheeren door overplaatsing, ontslag of overlijden zullen ophouden er deel van uit te maken.

Art. 41.

Niemand kan tot Vrederechter, griffier of adjunct-griffier worden benoemd in een kanton gelegen in de bij het eerste artikel aangeduide provinciën, en waarvan het gebied ook een of meer Vlaamsche gemeenten omvat, zoo hij niet, op een grondige wijze, beide landstalen machtig is.

De rechterlijke kantons waarop de voorafgaande bepaling van toepassing is, worden bij Koninklijk besluit aangeduid.

Art. 44.

De bij de inwerkingtreding dezer wet, op de Lijst der Orde gebrachte advocaten kunnen, in burgerlijke en handelszaken, doch alleen voor de pleidooien, gebruik maken van de taal hunner keuze. Vóór de strafrechtbanken, andere dan de Hoven van Assisen, zullen zij hetzelfde recht genieten, op uitdrukkelijke aanvraag van den beklaagde wiens verdediging zij waarnemen.

Art. 45.

Al de wetten of bepalingen in strijd met de tegenwoordige wet zijn opgeheven.

Art. 44.

De bij de inwerkingtreding dezer wet op de Lijst der Orde gebrachte advocaten kunnen, in burgerlijke en handelszaken doch alleen voor de pleidooien, gebruik maken van de taal hunner keuze. Vóór de strafrechtbanken, andere dan de Hoven van Assisen, zullen zij hetzelfde recht genieten, op uitdrukkelijke aanvraag van den beklaagde wiens verdediging zij waarnemen.

Na verloop van drie jaar, zal deze vergunning nog slechts verleend blijven aan de advocaten die, bij de inwerkingtreding dezer wet sedert meer dan tien jaren op de Lijst der Orde gebracht waren.

Toelichtingen

Art. 4. — Hier wordt eerder een duidelijker formuleering, dan een eigenlijke wijziging beoogd. Het beginsel: «Gewesttaal, voertaal», door de Kamercommissie zelve gehuldigd, rechtvaardigt ons voorstel.

Art. 8. — Krachtens hetzelfde beginsel, moet er worden naar gestreefd, de documenten, van allen aard, die eenmaal in rechte kunnen ingeroepen worden, in de taal van de rechtspleging te doen stellen.

Het lijkt niet billijk de kosten van vertaling desgevallend op een verliezende partij te leggen, die harerzijds de procesvoering niet heeft bemoeijlijkt door het stellen van documenten in een andere taal dan die van de rechtspleging.

Art. 9. — Onmisbaar voor de vrijwaring van de rechten der vlaamsche gezinen in de brusselsche agglomeratie.

Art. 11. — Onze tekst verzekert een meer nauwkeurige toepassing van het beginsel: «Gewesttaal, voertaal». Tevens worden de rechten der Vlamingen in de brusselsche agglomeratie gevestigd, op doelmatiger wijze gewaarborgd tegen alle willekeur.

De tekst voor al. 4 en al. 5, is ingegeven door art. 19 in het voorstel der Commissie.

Art. 16. — De voorgestelde wijziging stelt een groote vereenvoudiging daar, en een aanpassing van het voorstel der Commissie aan het gewijzigde art. 11.

Art. 19. — Het voorstel der Commissie wijkt nutteloos, en op de meest onlogische wijze af van het territoriaal beginsel.

De bestaande leger-inrichting zelve doet een eenvoudiger en meer doelmatige regeling aan de hand.

Art. 11 der wet op het gebruik der talen in het leger luidt als volgt:
«De volledige opleiding van den soldaat wordt in zijne moedertaal verstrekt.

Te dien einde, worden de soldaten in taaleenheden ingedeeld welke niet minder talrijk mogen zijn dan de compagnie of de overeenstemmende eenheid.

Deze eenheden worden in het bataljonskader of het kader van de overeenstemmende groep van een zelfde taalregime verenigd, zoo dikwijls hun getal dit zal toelaten. De moedertaal van de soldaat wordt verondersteld die te zijn van de gemeente waar hij voor de militie is ingeschreven, behoudens het recht voor de belanghebbende, die verklaart dat zijne moedertaal niet die van deze gemeente is, zijn aanwijzing te vragen voor een garnizoen of voor een eenheid van een ander taalregime.

De ingeschrevenen van de gemeenten der Brusselsche agglomeratie, vermeld bij artikel 2 der wet van 31 Juli 1921, op het taalgebruik der bestuurszaken, zullen, op het oogenblik van hunne inlijving, verklaren welke hunne moedertaal is.»

Art. 20. — Doelmatiger toepassing van het territoriaal beginsel, en aanpassing aan het gewijzigde art. 11.

Art. 22. — Doelmatiger toepassing van het territoriaal beginsel en aanpassing aan het gewijzigde art. 11.

Art. 32. — De weglating van het laatste lid van het artikel door de Commissie voorgesteld, wordt door de algemeenschap der Vlaamsche juristen gevoeld als een noodzakelijkheid tot voorkomen van bestendige misbruiken.

Alhoewel in schijn toepasselijk voor alle rechtbanken, valt niet te loochenen dat alleen voor de rechtbanken in 't Vlaamsche land, of te Brussel, in zaken waar de rechtspleging in 't Nederlandsch geschieden moet, pleidooien in een andere taal praktisch mogelijk zouden wezen; een inbreuk op de gelijkheid in feite.

Tevens wordt erop gewezen dat art. 44 ook in de gewijzigde formuleering door ons voorgestaan, waarborgt dat in de overgangperiode naar het normaliseeren van de rechterlijke bedrijvigheid in Vlaanderen, geen enkel gewettigd belang zal geschaad worden.

Art. 39. — Ingegeven door het besef van de praktische onmogelijkheid om voor het Hof van Beroep te Luik een behoorlijke naleving van de wet te verzekeren. Limburg mag niet langer in rechterlijk opzicht van een Waalsch Hof van Beroep afhangen.

Art. 44. — Transactioneel voorstel, ingegeven door een gevoel van tegemoetkoming tegenover de advocaten die op dit oogenblik de Nederlandsche taal onvoldoende beheerschen.

Drie kategoriën worden onderscheiden:

1° Nieuwe aankomelingen, en stage-doende advocaten, die onmiddellijk, ook voor hun pleidooien, de wet integraal moeten naleven.

2° Advocaten, die op de Lijst der Orde ingeschreven zijn, doch sedert minder dan tien jaren. Aan deze wordt een aanpassingstijd van drie jaren gegund.

3° Advocaten sedert meer dan tien jaren ingeschreven: deze zullen levenslang mogen pleiten in de taal die ze verkiezen.

Geen enkel Vlaamsch Rechtsgeleerde, ontbreke op de Algemeene Vergadering!

Uitgever: Drukk. «Thémis»

Best.: R. Van Cauteren

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.96